

Det faglige udvalg for den pædagogiske assistentuddannelse og social- og sundhedsuddannelsen, PASS
September 2013

Udviklingsredegørelse for 2014 for erhvervsuddannelsen til social- og sundhedshjælper og social- og sundhedsassistent

Nøgletal	2010	2011	2012
Igangværende uddannelsesaftaler pr. 31/12 i det aktuelle år	13.314	13.170	12.646
Indgåede uddannelsesaftaler i det aktuelle år	13.735	13.199	12.412
Igangværende skolepraktikaftaler pr. 31/12 i det aktuelle år	Der er ikke skolepraktik i uddannelsen	Der er ikke skolepraktik i uddannelsen	Der er ikke skolepraktik i uddannelsen
Elever optaget i skolepraktik i det aktuelle år	Der er ikke skolepraktik i uddannelsen	Der er ikke skolepraktik i uddannelsen	Der er ikke skolepraktik i uddannelsen
Bruttopraktikpladssøgende pr. 31.12 i det aktuelle år	Ikke opgjort	Ikke opgjort	Ikke opgjort
Fuldførte *	6.114	7.494	7.940
Fuldførelsesprocent **	77	74	79

*) Fuldførte er det antal elever, som i perioden 1/10 forrige år til 30/9 i det aktuelle år har fuldført uddannelsen.

**) Fuldførelsesprocenten er andelen af dem, der begyndte i perioden 1/10 forrige år til 30/9 i det aktuelle år, som forventes at fuldføre deres uddannelse angivet i procent.

Bemærk: Ministeriet har endnu ikke tal for antal fuldførte og fuldførelsesprocent for 2012, og udvalgene bedes selv indsatte tal, i det omfang udvalgene har tallene (evt. skønnede tal). PASS har indsat tal fra databanken.

	2010	2011	2012
Beskæftigelsesfrekvens (inkl. syge/barselfrekvens)***	Sosu-hjælper: 0,84 Sosu-assistent: 0,85	Sosu-hjælper: 0,80 Sosu-assistent: 0,82	Sosu-hjælper: 0,81 Sosu-assistent: 0,82
Videreuddannelsesfrekvens****	Sosu-hjælper: 0,22 Sosu-assistent: 0,07	Sosu-hjælper: 0,26 Sosu-assistent: 0,07	Sosu-hjælper: 0,24 Sosu-assistent: 0,08

***) Beskæftigelsesfrekvensen i 2010 baserer sig på færdiguddannede i 2009, frekvensen i 2011 baserer sig på færdiguddannede i 2010, og frekvensen i 2012 baserer sig på færdiguddannede i 2011.

****) Videreuddannelsesfrekvensen i 2010 baserer sig på færdiguddannede i 2008, frekvensen i 2011 baserer sig på færdiguddannede i 2009, og frekvensen i 2012 baserer sig på færdiguddannede i 2010.

1. Den erhvervmæssige udvikling og udviklingsmulighederne inden for uddannelsens område og tilgrænsende områder

Internationalisering; hvordan er uddannelsen under indflydelse af internationale tendenser?

Der er stor interesse for uddannelsen blandt personer med udenlandsk herkomst. I 2011 blev 23 % af alle praktikpladsaftalerne indgået med en person med udenlandsk herkomst.

Indvandrere og flygtninge udgør en stigende procentdel af borgere i såvel ældreplejen, på sygehusene som i socialpædagogiske og psykiatriske tilbud.

Teknologiudvikling; hvilke teknologiske udviklinger af relevans for uddannelsen kan udvalget se?

- Stigende brug af velfærdsteknologi, der forbedrer medarbejdernes arbejdsmiljø og forenkler tidligere mere krævende opgaver.
- Stigende brug af velfærdsteknologi, der anvendes af borgere, og som enten kompenserer for eller støtter en nedsat funktionsevne.
- Stigende brug af sundhedsteknologi, fx telemedicin
- Stigende brug af it til dokumentation inden for området.

Virksomhedernes udvikling; er der tale om ændrede organisationsformer, nye myndighedskrav eller andet af betydning for uddannelsen?

- Udviklingen af det samarbejdende sundhedsvæsen og det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde
- Nye sygehusstrukturer, øget specialisering, akkreditering
- Fokus på dokumentation, patientsikkerhed og kvalitet
- Øget fokus på forebyggelse, genoptræning og rehabilitering
- Den demografiske udvikling og de udvidede behandlingsmuligheder medfører, at der bliver flere ældre borgere, og flere der lever længere med en eller flere kroniske sygdomme.

De nævnte udviklingstendenser omhandler alle tre områder: Det psykiatriske, det somatiske og det primærkommunale.

Hvordan er det fremtidige behov for faglært arbejdskraft indenfor uddannelsens område?

Der vil i fremtiden være behov for faglært arbejdskraft inden for området, da antallet af ældre og plejekrævende grupper er stigende. Der er desuden løbende afgang fra jobområdet pga. jobskifte, videreuddannelse eller pension. Regeringen, LO, KL og Danske Regioner har i forbindelse med trepartsdrøftelserne indgået aftaler, som fastsætter det årlige antal praktikpladser på social- og sundhedsuddannelsen fra 2008 til 2015.

Er der udvikling på de tilgrænsende områder af relevans for uddannelsen (andre eud, amu, kvu, mv.) ?

Parterne på området har gennem årene udviklet en lang række AMU-uddannelser. AMU-uddannelserne inddrages i kompetenceudviklingsøjemed til social- og sundhedshjælpere og til social- og sundhedsassistenter. Derudover giver AMU de ikke-uddannede på området mulighed for at få nødvendige kompetencer til at varetage udvalgte opgaver. Der har i 2012 været høj aktivitet på uddannelser omhandlende rehabilitering, lægemidler, dokumentation og evaluering.

Region Hovedstaden udbød i 2010 en ny individuelt tilrettelagt erhvervsuddannelse til operationstekniker. I 2013 optages endnu et hold. Praktikstedet er et hospital, og skolen er CPH West. Operationsteknikeren uddannes til at medvirke til klargøring af operationsstuen og til at assistere under operationen.

Udvalgets kommentarer til udviklingen i nøgletallene:

Udvalget mener ikke de fremsendte statistikoplysninger er troværdige i forhold til uddannelsen.

Det er ikke sandsynligt, at antal indgåede uddannelsesaftaler har næsten samme omfang som igangværende uddannelsesaftaler.

Det er væsentligt for udvalgets kommentarer til nøgletallene, at der kan skelnes mellem antallet af elever, der fuldfører hhv. uddannelsen til social- og sundhedshjælper og social- og sundhedsassistent. De tal, der foreligger, dækker hele uddannelsen, men det er uklart, hvordan "hele uddannelsen" defineres i forhold til hhv. trin 1 og trin 2.

Udvalget har brug for statistikoplysninger på hvert trin for sig. Udvalget har flere gange bedt ministeriet opføre statistikoplysninger opdelt på de to trin og vil fortsat fremføre behov herfor.

Behov for fremmesprog som parameter af betydning for beskæftigelse og konkurrenceevne?

Fremmedsprogskompetencer er ikke afgørende for elevernes kompetencer eller institutionernes konkurrenceevne.

De uddannelsesmæssige konsekvenser af udviklingen anføres under pkt. 2, 3, 4, 5, 6, 7 og 8.

2. Behov for nyetablering af uddannelse

Der er ikke behov for etablering af nogen ny uddannelse på området

3. Behov for omlægning/revision af uddannelsen

Det faglige udvalg har netop revideret uddannelsens kompetencemål, praktikmål og fagmål for at ajourføre uddannelsen i forhold til udviklingen inden for området og til arbejdsmarkedets behov. Den reviderede bekendtgørelse og uddannelsesordning trådte i kraft januar 2013.

Det faglige udvalg er i dialog om behov med ministeriet om muligheder for at præcisere adgangskravene til uddannelsen.

Det faglige udvalg og ministeriet drøfter endvidere muligheder for at indføre en farmakologiprøve i uddannelsen

Alt efter udfaldet af disse drøftelser kan der blive behov for at ændre i bekendtgørelsen og det kan muligvis få økonomiske konsekvenser.

4. Behov for nedlæggelse af uddannelsen

Der er ikke behov for at nedlægge uddannelsen.

5. Den løbende kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af uddannelsens ordinære praktik (og skolepraktik)

Det faglige udvalg er løbende i tæt dialog med de lokale uddannelsesudvalg om kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af uddannelsen. Dialogen danner grundlag for revision af uddannelsen og udarbejdelse af vejledninger mv.

Det faglige udvalg udsender i efteråret 2013 et oplæg om kvalitet i uddannelserne, herunder et oplæg om talentarbejde til de lokale uddannelsesudvalg for at koordinere den lokale og centrale indsats på disse områder.

Parterne i det faglige udvalg har desuden udsendt en vejledning til praktikken om ændringerne i den nye uddannelsesordning.

Der er ikke skolepraktik i uddannelsen.

6. Opfølgning på sidste års udviklingsredegørelse

De faglige udvalg beskrev sidste år planen for revision af social- og sundhedsuddannelsen. Dette arbejde er nu tilendebragt og udvalget har gennemført møder og konferencer om implementering af den nye uddannelsesordning.

Det faglige udvalg er i dialog med ministeriet om de ønsker til ændringer i uddannelsen, som ikke umiddelbart kunne gennemføres (se pkt. 3).

7. Opfølgning på de centrale analyse- og prognoseprojekter offentliggjort 2012

Een af de seks centrale analyse og prognoseprojekter, offentliggjort 2013, indeholder anbefalinger, der retter sig mod social- og sundhedsuddannelsen. Det drejer sig om Kompetencer til social innovation, udført af New Insight A/S. Rapporten konkluderer at social- og sundhedsassistenter bidrager til social innovation ved at anvende deres baggrundsviden, redskaber og personlige kompetencer og skaber værdi i kraft af bedre omsorg, bedre behandling eller at borgeren oplever øget livskvalitet.

Rapporten anbefaler, at det faglige udvalg i højere grad får begrebsliggjort og italesat social innovation i en uddannelsesmæssig sammenhæng. Dette arbejde indgår i PASS' kvalitetsoplæg og i arbejdet med at forny praktikuddannelsen.

8. Trin i uddannelsen

Social- og sundhedsuddannelsen indeholder trin 1, social- og sundhedshjælper, og trin 2, social- og sundhedsassistenter. Arbejdsmarkedet efterspørger både social- og sundhedshjælpernes og social- og sundhedsassistenternes kompetencer.

9. Handlingsplan for tilvejebringelse af praktikpladser

Det faglige udvalg er af den opfattelse, at der er sammenhæng mellem dimensioneringen og behovet for uddannet arbejdskraft til det offentlige område.

Med udgangspunkt i udvalgets nuværende konstituering og med henvisning til § 43 stk. 4 i Lov om erhvervsuddannelser stiller parterne bag det faglige udvalg spørgsmålstegn ved de mulige resultater i forhold til at fremskaffe flere private praktikpladser.

1. *Beskrivelse af udvalgets konkrete forventninger til praktikpladsudviklingen for den enkelte uddannelse i 2014 og evt. de følgende et/ to år.*

Trepartsaftalen regulerer antallet af elever og praktikpladser. Siden 2007 har der været en stigning i antallet af praktikpladser inden for social- og sundhedsuddannelsen. Det større antal praktikpladser har medført, at hver kommune og hver region har skullet finde disse praktikpladser i relevante praktikvirksomheder; og det har de gjort i overensstemmelse med § 43, stk. 2. Elever ansat i private virksomheder, der er godkendt til at levere ydelser i en kommune eller region, indgår i hhv. den kommunale og regionale dimensioneringsforpligtelse.

Det er vanskeligt at identificere potentielle virksomheder, som ikke allerede indgår i dimensioneringen, og som kan benyttes som praktiksteder, dvs. hvor eleverne kan nå målene for praktikken.

2. *En konkret og tidsfæstet angivelse af de handlinger udvalget vil iværksætte i forhold til de opgaver, som er fastsat i erhvervsuddannelseslovens § 43, stk. 2.*

Med hensyn til potentielle nye praktikvirksomheder har det faglige udvalg i indeværende år haft kontakt med de praktiserende lægers organisation og drøfter fortsat mulighederne for evt. at etablere praktikpladser hos praktiserende læger.

På grund af udviklingen i antallet af samarbejdsmodeller mellem kommuner/regioner og private institutioner/virksomheder har det faglige udvalg registreret behov for en præcisering af private institutioner/virksomheder i forhold til den koncerngodkendelse, som PASS har udstedt til kommuner og regioner. I løbet af efteråret vil det faglige udvalg udsende en vejledning specielt rettet til private praktikvirksomheder.

3. Oplysninger om det faglige udvalgs konkrete samarbejde med de lokale uddannelsesudvalg om praktikpladsskabelse.

De lokale uddannelsesudvalg modtager ansøgninger om godkendelse som praktikvirksomhed fra lokale virksomheder. De behandler sagen og sender en indstilling til det faglige udvalg, som derefter behandler sagen.

De fleste lokale uddannelsesudvalg har koordineringsudvalg, som fordeler praktikpladserne mellem de enkelte praktiksteder.

Frist for indsendelse elektronisk til Undervisningsministeriet 21. september 2013 til mail-adressen UVAEFU1@uvm.dk